

Dohoda v rámci trialógov o konečnej podobe SPP 2023 - 2027

Výsledok dohody je nakoniec dobrý a väčšina našich priorít, ktoré sme v rámci Konzorcia s českými samosprávnymi organizáciami v priebehu posledných viac ako 3 rokov presadzovali, bola dohodnutá. Dohoda v rámci trialógov o konečnej podobe SPP 2023 - 2027 sa uskutočnila 25. júna 2021.

Stručný prehľad dohody na najdôležitejších parametroch:

Aktívny poľnohospodár - budú sa preukazovať len minimálne poľnohospodárske aktivity podniku a nebude hodnotené % poľnohospodárskych tržieb k celkovým tržbám prepojených podnikov.

Systém ARACHNE - ktorý eviduje vlastníkov podnikov bude minimálne do roku 2025 dobrovoľný, potom bude nasledovať hodnotenie Komisie.

Redistributívna platba (platba na prvé hektáre) - je povinná s minimálnou úrovňou 10 % - pôvodne bolo navrhnutých 12 % - alternatívne je možné túto podmienku splniť stropovaním. Redistributívna platba sa bude aplikovať na IČO - členský štát ale môže dobrovoľne podmienku, že prepojené podniky budú mať prvých 150 ha zvýhodnených iba raz.

Stropovanie - je dobrovoľné, v rozsahu 60 až 100 tis. EUR bude uplatnená degresivita 85% - členský štát môže doplniť ďalšie tranže, nad 100 tis. stropovanie 100%, ktoré sa bude vzťahovať len na základnú platbu BISS. Pri stropovaní nebude riešená prepojenosť podnikov, ani dobrovoľne (bude len na IČO) , k stropu je možné pripočítať dobrovoľne 100% osobných nákladov, ktoré je možné preukázať skutočnými nákladmi, alebo sadzbou na jedného zamestnanca.

Viazané platby - platby na živočíšnu výrobu a citlivé komodity = 15 % (13 + 2% ako doteraz) s tým, že tam nie sú zo súčasných položiek zemiaky (tie sa budú musieť riešiť z národných zdrojov).

DPEP 8 - okrem striedania plodín je možné plniť aj diverzifikáciou zlepšujúcimi plodinami.

DPEP 9 plocha mimo produkciu - poľnohospodár si bude môcť vybrať z dvoch možností:

- 4 % plocha úplne bez produkcie (úhor + krajinné prvky), alebo
- v ekoschémach 3 % úplne bez produkcie + 4 %, do ktorých sa budú koeficientom započítavať medziplodiny a plodiny viažuce vzdušný dusík.

Ekoschémy minimálne 25% v priebehu celého obdobia s možným využitím systému "zlavy", ktorý umožní členským štátom aby sumy presahujúce 30/35% na AEKO boli odpočítanie z povinnej sumy na ekoschémy). Schválenie flexibility v prvých rokoch:

- obdobie „učenia“ v rokoch 2023 a 2024 s mechanizmom „minima“ na úrovni 20%,
- nad „minimom“: plné použitie nevyužitých prostriedkov, ale 10% v oboch rokoch musí byť kompenzované,
- pod „minimom“: povinná kompenzácia v nasledujúcich rokoch (na ekoschémy, na AEKO, ale nie na ANC alebo strata prostriedkov),
- 2% flexibilita v rokoch 2025 a 2026, s kompenzáciou do konca programovacieho obdobia.

Povinné % EPFRV na environmentálne a klimatické ciele: 35% s tým, že ANC sa započíta vo výške 50%. Welfare zvierat a zelené investície sa započítajú vo výške 100%.

Čo sa z našich priorit nepodarilo presadiť:

- Redistributívnu platbu je možné dobrovoľne zaviesť na prepojený podnik len jedenkrát na 150 ha - je to ale výrazne lepšie, ako keby bolo možné dobrovoľne riešiť stropovanie na prepojenú osobu,
- Dobrovoľné pripočítanie osobných nákladov,
- Vo viazaných platbách nie sú zemiaky.

Aký bude ďalší postup:

- V dňoch 28. a 29. júna 2021 dohodu schvaľuje Rada (ministri poľnohospodárstva) - tá môže dohodu len schváliť, alebo neschváliť - očakáva sa jednoznačné schválenie.
- Následne bude dohodu v pléne schvaľovať Európsky parlament - júl, alebo september - je dohoda a neočakáva sa, že by to nebolo schválené.
- Hlavným rizikom je prepis dohody do paragrafovaného znenia legislatívy, kde môže byť skrytý diabol v detaile - bude na tom pracovať Konzorcium.

Harmonogram predkladania strategických plánov SPP sa nezmenil - 31.12.2021.